Ce a adus MOŞ CRACIUN

...Unui speculant

I-aduse o podoabă rară
Pentru amume întâmplări,
Căci „meseria-i, nu-i brăţară,
Ci o pereche de brăţări".

...Generalului Franco

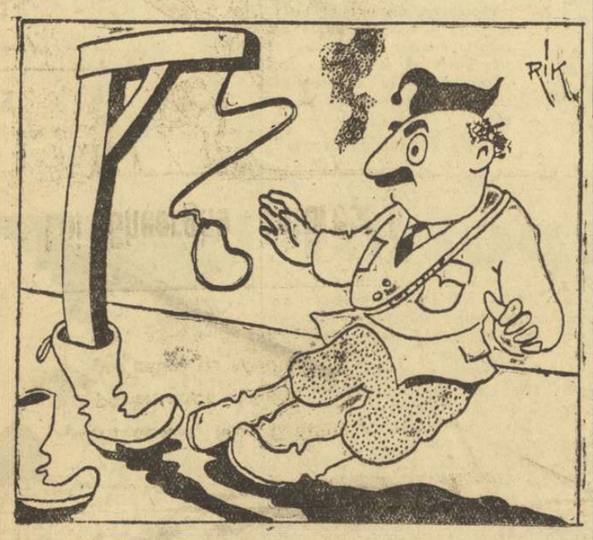

Pentru acesta, Moş Crăciun,
Va părăsi orice himeră
Şi-i va aduce cu săpun
Un cert sfârşit de carieră.

... Lui Gheorghe Tătărescu

Prea înţeleptul Moş Crăciun,
Ştiindu-i că-i aşa... cum e,
Îi dărui numai tutun,
Fiindcă răbdare nu-i la ei!

Crainicului dela Radio-Ankara

...ior
...i
...ician.

Din carnetul unui speculant

24 Decembrie

Iar Crăciun. Un an de când am apucat să-mi ţiu Memoriile. Acu dacă le răsfoiesc văd că e Jurnalul unui calvar. Mă uit la paginile astea: s'a umplut vaharul suferinţelor şi tot n'am sfârşit martiriul. Uite pagina pe care mi-am scris testamentul la 15 August, în noaptea de pomină când am băgat medaliile în calorifer şi când l-a chemat Beatrice pe Alexandrini la telefon de o apucase isteri-calele şi-i trăgea printre sughiţuri: „Criminalule, ai vrut să ne masacrezi, hienă, ca să ne sfâşii sufletele, să calci peste cadavrele noastre! N'ai vrut să dai un telefon înainte să nu ne ia pe inopinat, trădătorule?" Degeaba încerca el s'o calmeze că habar n'a avut şi că l-au pus să iscălească după ce erau toate puse la punct şi n'a mai avut încotro că altfel nu tolera el aşa ceva. Abia dacă a avut timp să mai salveze câte ceva ca să nu rămâe pe drojdină. Dar a trecut şi stabilizarea n'am crezut c'am s'o suport şi dacă nu aveam încredere în destin îmi făceam seama că doar nu poţi să trăeşti fără să vezi o rază de lumină şi o speranţă.

Aşa veni şi Crăciunul ăsta. Cât aşteptam câteva zile de odihnă în familie, să-ţi mai recreezi intelectul după atâta surmenaj, dar când mă gândesc că în zilele astea, când şi tradiţia spune să fii cu inima blândă supusă, să-ţi iubeşti aproapele, stai izolat ca pe o insulă în Ocean trei zile fără ziare, doar cu Vocea Americii şi în timp ce ăia îţi dă curaj cine ştie ce surpriză ne-o coc ăştia, — că ăia's la dracu'n praznic şi pe ăştia-i avem în spinare — că nici porcul de Crăciun nu-ţi mai tihneşte pe vremurile astea când am ajuns să-i invidiez pe ăia care stau la coadă şi pot să doarmă liniştiţi că ştie că dacă e vorba de surprize că să nu poţi să le duci, apoi pe noi ne paşte. C'am ajuns vremurile că şi'n familiile bune nu mai e ca înainte să dai fetei: zestre, trusou, ceva pământ. Întâi şi întâi te întreabă cuscru: „Puncte are?" Asta e.

Adio idealism, sentiment, poezie, compasiune, nimic. Puncte! Dacă nu, la rebut. Ai carteă, ai parte, n'ai carteă, aleluia! Aşa a ajuns situaţia că spunea Manole că e unii care nu că renunţă la leafă, da-ţi mai plăteşte filodormă să zici că-ţi este salariat, numa să scape de impozite. Cum aranjase el cu socru-său, să-l treacă în state ca vânzător la magazin, dar l-au aflat ăilalţi care's în sindicat şi l-au luat într'un tet a tet cu capu de vereţi de era gata să-l ia autopsia.

Toate astea pentru că-i ataţă în contra noastră fără nici un scrupul. Eu de când cu stabilizarea citesc „Scânteia", ca să fiu informat să nu mai mă ia prin surprindere. Are acolo „Carnetul comerciantului". am jurat să nu mai mă uit la el aşa-i de odios şi de infam, dar tot l-am citit, din instinct de auto-conservare, că cine ştie, prinde bine dacă le scapă vreun pont. Numai că să vezi cum ne prezintă, oricât ai fi de calm dar te indignează cu cât cinism şi tendenţios, ca şi cum am fi nişte sobolani care dăm târcoale la slănină. Desgustător!

Înţeleg să fi adversar, dar fără cavalerism, fără obiectivitate e degradant... Uite m'am controlat dinadins dacă semăn cu ăla din „Carnetul comerciantului". Aiurea, o invenţie mârşavă. Nici nu se pomeneşc aşa specimene. Totul e imaginaţie şi pe deasupra cu tendinţă. Că dacă ar fi în realitate aşa n'ai avea pretenţie. Dar să vezi filmele americane făcute ştiinţific. obiectiv, fără tendinţă. nu găseşti nicăieri figuri de astea bestiale. D'aia are şi rol educativ că nici nu-ţi dai seama cum e făcut ca să lumineze poporul. Când îţi arată acolo nişte săli cu podeaua lustruită, coloane, scări de marmură, căni de argint pentru coctail, după aia Jazz şi toată lumea cum dansează, sau fabricanţii cum îl bate pe spate pe bărbatul servitoarei, şi feciorsu se duce şi-o plimbă cu maşina pe vânzătoarea de flori şi-i cumpără cadou de nuntă un yacht, când îi vede pe toţi eleganţi, ferchezuiţi, veseli, toţi se simpatizează, ca între fraţi, fără invidie, meschinării, greve, atunci înţelege şi ăla care vede filmu unde e civilizaţia.

D'aia spun că arta, arta liberă, înobilează pe om. Numai să ştii cum s'o dirijezi. Mai ales pentru un om de jos când îl duci la un film de artă în culori şi începe odată să urle jazz-ul, după aia lupte de marinari cu cuţite, chestii de spiritism cu vrăjitorii, morţi care învie, revolvere care vezi că se măreşte şi vine cu ţeava la tine de'nchizi ochii, sau Dillinger contra Capone, şi chestii d'astea care-ţi dă senzaţii, uită amărâtu de toate. Însfârşit poate să-l aducă pe drumul bun, să-l salveze.

Nici n e nevoe să facă deschis propagandă contra comuniştilor. Destul să pozezi vreo 20 de girlsuri oxigenate care să miste din picioare şi să-ţi facă sex-apil sau nişte decoruri exotice în Havai cu nişte sălbatici şi fata tribului se amorezează de americanu care a venit să-i civilizeze, sau un băiat de prăvălie care e econom, respectuos şi când duce acasă cosul cu cumpărături al unui miliardar ăla îi plăteşte bursa la Universitate şi ajunge regele bretelelor de cauciuc.

Câteva filme din astea fără propagandă, fără tendinţă, numai artă, artă pură, şi-i faci pe oameni să mai uite de sabotaj, de control economic, planuri de producţie, brigăzi, disciplina muncii, reforma fiscală.

O cură de câteva duzini de filme americane şi câteva romane bine alese şi-i ai gata dresaţi.

De exemplu jupâneasa asta nouă ca să nu ajungă la sindicat ca ailantă de ne-a adus bruta controlu economic în pod. Îi cumpără Beatrice bilet la cinema în fiecare Duminică. A dus-o şi la „Vis de glorie" şi acum fata visează să fie jockeu, vrea să meargă la curse că a auzit că acolo vin boeri cu bani şi la înghesuială face planu că-i cade batista lângă un tip bine, ăla se apleacă, i-o dă, o duce cu maşina, ea îi spune că familia i s'a ruinat la stabilizare şi atunci el o cere de nevastă îi cumpără o vilă la şosea şi într'o' noapte fuge cu ea în America, unde află că e aghiotantul lui Dillinger.

Da' cu toată educaţia şi pedagogia asta a lui Beatrice, e adevărat că n'a mai ajuns la sindicat ca ailaltă da' ne şi fură pe stinse. Rău, ce să-i faci da' bine că i-am salvat sufletu că i-am făcut educaţie ca în filmele americane.

p. conf.
T. O.

La New-York a avut loc un match pentru campionatul lumii între doi negrii...

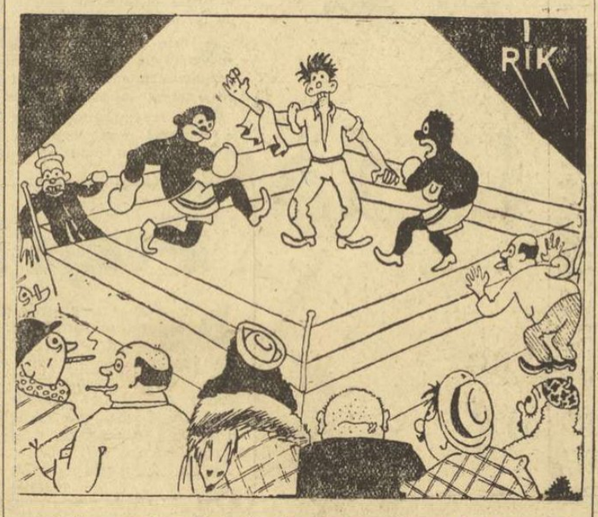

— Cum se face Jim că cei mai buni boxeuri sunt negri?
— Păi, ei sunt obişnuiţi cu bătaia...

...Lui Leon Blum

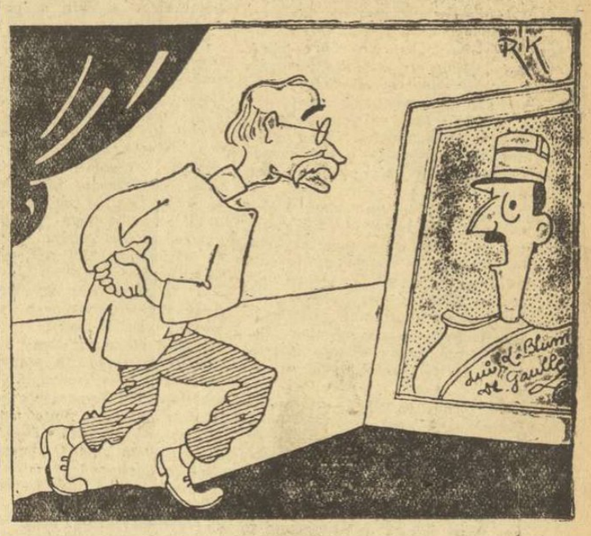

Moşneagul nostru, nu e rău,
I-a dat în loc de un epitaf,
O poză cu un autograf
Dela un bun amic de-al său.

...Unui evazionist fiscal

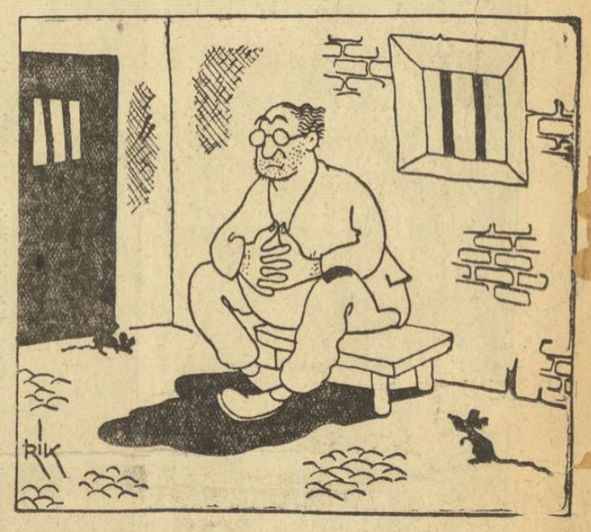

Muncind atât, într'o privinţă,
Pentru acţiunea-i devotată
Cadoul lui e-o locuinţă
De-odihnă bine meritată.

Ciudatul MOŞ CRACIUN

Treceam fluierând pe strada pustie şi priveam cu încântare zăpada proaspătă care sclipea în lumina becurilor puternice, când mă auzii strigat dela o fereastră:

— Ascultă, tinere! pst!

Mă întorsei. În cadrul unui geam deschis o femeie îmi făcea semn să mă apropii.

— Ce doriţi doamnă? — zisei privind-o bănuitor.

— Ai timp un sfert de oră?

— Depinde pentru ce.

— Intră în casă şi o să-ţi explic.

Şi femeia închise geamul pentru ca să apară un minut mai târziu în uşă:

— Poftim înăuntru!

Privii casa, privii femeia, o doamnă grasă într'un capot înflorat şi mă gândii că la urma urmei voi putea striga după ajutor dacă mi se va întâmpla ceva rău. Aşa că intrai şi o urmai pe stăpână în bucătărie.

— Iată despre ce e vorba — îmi spuse — azi e Crăciunul.

— Ştiu doamnă!

— Copiii noştri şi cu alţi copii, au pom aci la noi. Fratele meu care urma să fie „Moş Crăciun" mi-a telefonat acum zece minute că nu mai poate să vină. Nu aveam pe cine să chem aşa că te-am luat pe mata depe stradă... pari un tânăr cumsecade... dacă vrei să joci rolul,o să-ţi plătesc cum se cuvine.

— Bine doamnă... numai că aş vrea să mă încălzesc niţel.

— Uite şezi alci lângă sobă, până ce îţi aduc costumul şi barba. Poate vrei să-ţi dau şi un coniac, să te încălzeşti mai curând?

— Dacă vreţi.

— Ia dă tu, Mariţo, coniacul şi serveşte-l pe dumnealui până ce viu.

Mariţa care căscase gura la mine, fugi repede şi se întoarse cu sticla.

Băui un pahar, două, trei, patru. Doamna explica probabil mosafirilor cum era cazul. În bucătărie era cald şi mă cam ameţisem puţin.

Însfârşit reveni cu deghizamentul.

— Poftim, echipează-te.

În timp ce mă îmbrăcam îmi dădu ultimile instrucţiuni.

— Îi întrebi pe fiecare câţi ani are, şi cum îl cheamă. Alci ai şapte pachete pe care e numele fiecăruia. Mai ascultă şi câte o poezioară... însfârşit, pari băiat desgheţat, o să te descurci!

Într'adevăr, eram foarte desgheţat în momentul acela şi mi-era chiar cald.

Când am intrat în salon, copiii izbucniră în urale şi cele câteva mame bătură din palme. Era o casă bogată cu un pom de Crăciun împodobit feeric. Cineva începu să cânte la pian. Îi privii pe toţi copiii aceia curaţi pieptănaţi, parfumaţi şi grăsuţi şi mă gândi o clipă la fantomele din mansardele învecinate cu a mea, din larna aceia de război.

— Ei amicilor — începui eu — la să treceţi fiecare să-mi spuneţi cum vă cheamă:

— Pe mine — spuse o fetiţă — mă cheamă Bulevardul Pache şi stau în strada Viorica Popescu.

Musafirii râseră iar eu zâmbii:

— Eşti o vacă — îi spusei calm — nu-ţi dau nimic, marş la loc.

Observai oarecare rumoare în public şi o încruntare din partea gazdei.

Mi se făcuse teribil de cald şi mă apucase un necaz subit.

Un băeţel rotund cu trei guşe, se apropie timid.

— Eu sunt Ionel şi sunt în clasa I-a.

— Bine, na-ţi un pachet cadou — şi-i asvârlii la întâmplare unul din cele şapte. Posesorul îl desfăcu repede şi scoase o păpuşă.

— Oh! exclamă el desamăgit — ce să fac cu o păpuşă? — Gazda începuse să-mi facă semne discrete.

— Nu-i nimic — zisei — spune-mi o poezie şi-ţi mai dau unul.

Îmi dădui căciula pe ceafă şi mă rezemai de pian. Coniacul fusese teribil. Băeţaşul îşi puse o mână în piept şi trase un picior înapoi, începând subţire.

„Afară ninge liniştit,
„Şi'n casă arde focul..."
— Vax — strigai nemulţumit, — altceva...

Copilul se făstâci rău de tot iar gazda se apropie întunecată, şoptindu-mi printre dinţi:

— Sper că nu te-ai îmbătat!

— Nu, nu dar vreau să mă întreţin cu copiii.

Gazda se întoarse la locul ei neliniştită.

Scosei un alt pachet, la întâmplare şi citii:

— Mary.

Fetiţa se repezi îmbujorată:

— Eu sunt.

— Ei, ce spui în faţa lui Moş Crăciun?

— Bună seara, Moş Crăciun. Vedeam totul printr'o ceaţă uşoară şi transpiram grozav. Câteva doamne din asistenţă se frământau. Fetiţa stătea nehotărâtă în faţa mea.

— Poate că lui Moş Crăciun i-e somn — spuse cineva — să-l lăsăm să plece.

— Nu, nu, nu — protestară copiii — să împartă toate pachetele.

— Desigur — aprobai eu — să-mi termin treaba vino tu încoace — şi chemai cu degetul o fetiţă cu rochiţă albastră cu dungi verzi.

— Iată-mă Moşule.

— Tie ţi-e frică de mine?

— Nu, deloc.

— Bine, atunci na-ţi două pachete — şi le aruncai cu dispreţ

— Altul!

Un băeţaş cu capul în formă de sea şi nas turtit mă privi cu spaimă:

— Eu nu vreau nimic.

Refuzul mă enervă; strigai:

— Eşti un bivol.. piei din faţa mea.

Două doamne se apropiară repede şi mă luară de câte un braţ.

— Să mergem să te conducem, Moş Crăciun!

— Nu sunt Moş Crăciun — mă înfuriai — sunt un om ca toţi oamenii. Şi îmi aruncai la pământ căciula, barba, mustăţile şi anteriul cu blană. Asistenţa rămase mută.

— Ia te uită — se miră un glas subţirel.

Doamnele mă împinseră vehement spre bucătărie.

— Ieşi afară — îmi spuse una răstit.

— Ies numaidecât... vreau numai să-mi spuneţi cine stă alci.

— Nu te interesează.

— Altfel nu plec.

— Şi de ce vrei mă rog să ştii..

— Ca să trimit un prieten la anul pe vremea asta.

Şi fugii repede, fiindcă puseseră mâna pe nişte fiţăi cu coadă.

Mariol

...Vocei Americii

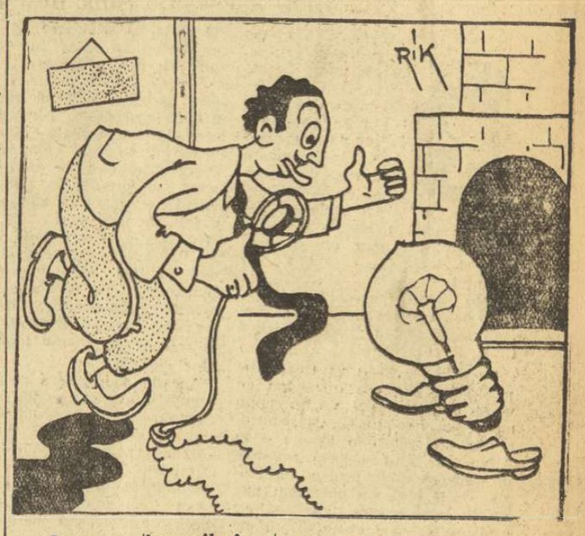

Pentrucă timpurile-i trec,
— După o glumă românească —
Crăciunul l-a adus un bec
S'aibă la cine să vorbească.

...Lui Churchill

Neîmvând — să se distreze —
Soldaţi umani, cam cum ar vrea,
I-a dat din cei de tinichea
Pentruca să se consoleze.

...Lui Alexandrini

Atâta timp şi-a tot luat
Dela budget câte-un „dar mic"
Încât acum l-a neglijat
Şi nu i-a mai adus nimic.

...Lui Hiro-Hito

Şi fiind'că aşa e comedia
Ca să şi menţină'mpărăţia,
Darul e fără înconjur
Primi-va înc'un Mac Arthur